Co-funded by the European Union

DIGI TALIAT<>RS

Το Μέλλον των Ψηφιακών Δεξιοτήτων: Από τη σκοπιά των Ηλικιωμένων

Σε έναν όλο και πιο ψηφιακό κόσμο, η γνώση της τεχνολογίας έχει καταστεί αναγκαία και όχι είδος πολυτελείας. Εργασίες όπως οι τραπεζικές συναλλαγές, η πληρωμή φόρων, τα ψώνια, ακόμη και η παραγγελία φαγητού γίνονται πλέον ηλεκτρονικά, απλοποιώντας τη ζωή ορισμένων αλλά δημιουργώντας εμπόδια σε άλλους - ιδιαίτερα για τους ηλικιωμένους. Αυτή η δημογραφική ομάδα αντιμετωπίζει μοναδικές προκλήσεις και ευκαιρίες σχετικά με την πλοήγηση στο ψηφιακό μέλλον, υπογραμμίζοντας τη σημασία των προσαρμοσμένων λύσεων για τη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ αυτών και του εξελισσόμενου ψηφιακού τοπίου.
Το έργο Erasmus Plus DIGITALIATORS για τους ηλικιωμένους εξετάζει τον ψηφιακό μετασχηματισμό της κοινωνίας και των υπηρεσιών που προσφέρουν τόσο ο δημόσιος όσο και ο ιδιωτικός τομέας της οικονομίας, αναπτύσσοντας και προσφέροντας ευέλικτο εκπαιδευτικό υλικό υψηλής ποιότητας σε ηλικιωμένους και ενήλικες που αντιμετωπίζουν προβλήματα επειδή δεν γνωρίζουν πώς να χρησιμοποιούν τις εφαρμογές του διαδικτύου που θα διευκόλυναν τη ζωή τους.

Ηλικιωμένοι και ψηφιακές δεξιότητες

Για τους ηλικιωμένους, οι ψηφιακές δεξιότητες προσφέρουν κάτι περισσότερο από ευκολία - παρέχουν ανεξαρτησία, ασφάλεια και συμπερίληψη. Η ηλεκτρονική τραπεζική (e-banking), για παράδειγμα, δίνει τη δυνατότητα στους ηλικιωμένους να διαχειρίζονται τα οικονομικά τους χωρίς να χρειάζεται να μεταβούν στα φυσικά υποκαταστήματα τραπεζών, κάτι που μπορεί να είναι δύσκολο λόγω προβλημάτων κινητικότητας ή απόστασης. Ομοίως, η ηλεκτρονική παραγγελία τροφίμων εξασφαλίζει την πρόσβαση σε γεύματα για όσους δεν μπορούν να μαγειρέψουν ή να βγουν από το σπίτι.
Αφετέρου, τα εμπόδια στον ψηφιακό γραμματισμό των ηλικιωμένων είναι πολύπλευρα. Μία από τις πρωταρχικές προκλήσεις είναι η πρόσβαση. Δεν έχουν όλοι οι ηλικιωμένοι τα οικονομικά μέσα για να αγοράσουν σύγχρονες συσκευές ή να διατηρήσουν συνδέσεις υψηλής ταχύτητας στο διαδίκτυο. Επιπλέον, οι αγροτικές περιοχές συχνά δεν διαθέτουν τις απαιτούμενες υποδομές για αξιόπιστη συνδεσιμότητα, απομονώνοντας περαιτέρω τους ηλικιωμένους από τις ψηφιακές ευκαιρίες.
Ένα άλλο εμπόδιο είναι η χρηστικότητα. Πολλοί ηλικιωμένοι δυσκολεύονται με τις διεπαφές χρήστη που δεν έχουν σχεδιαστεί με γνώμονα τις ανάγκες τους. Η μικρή γραμματοσειρά, η πολύπλοκη πλοήγηση και η άγνωστη ορολογία μπορεί να είναι αποτρεπτικοί παράγοντες για να ασχοληθούν με τα ψηφιακά εργαλεία. Οι προβληματισμοί για την ασφάλεια είναι ένα άλλο σημαντικό εμπόδιο, καθώς οι ηλικιωμένοι είναι συχνά πιοευάλωτοι σε διαδικτυακές απάτες και επιθέσεις phishing. Η έλλειψη εξοικείωσής τους με τα μέτρα κυβερνοασφάλειας μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα δισταγμό ή αποφυγή των διαδικτυακών πλατφορμών.
Τέλος, η νοοτροπία και οι συνήθειες παίζουν ρόλο. Για τους ηλικιωμένους που έχουν περάσει το μεγαλύτερο μέρος της ζωής τους κάνοντας εργασίες χωρίς τη βοήθεια της τεχνολογίας, η μετάβαση σε ψηφιακές μεθόδους μπορεί να φαντάζει τρομακτική. Πολλοί εκφράζουν φόβους ότι θα κάνουν λάθη ή ότι δεν εμπιστεύονται την τεχνολογία, προτιμώντας να διαχειρίζονται με τον παραδοσιακό τρόπο τις καθημερινές τους δραστηριότητες.

Ευκαιρίες και λύσεις

Παρά τις προκλήσεις αυτές, το μέλλον επιφυλάσσει πολλές ευκαιρίες για τους ηλικιωμένους προκειμένου να υιοθετήσουν τις ψηφιακές δεξιότητες. Ένα κρίσιμο βήμα είναι η εκπαίδευση και η κατάρτιση. Τα προσαρμοσμένα προγράμματα, όπως τα κοινοτικά εργαστήρια ή οι ατομικές συνεδρίες καθοδήγησης, μπορούν να βοηθήσουν τους ηλικιωμένους να μάθουν με τον δικό τους ρυθμό. Οι βιβλιοθήκες, τα κέντρα ηλικιωμένων και οι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί προσφέρουν ήδη δωρεάν ή προσιτή εκπαίδευση, καλύπτοντας θέματα όπως η ηλεκτρονικές τραπεζική, οι ηλεκτρονικές αγορές και η ψηφιακή ασφάλεια.
Ο τεχνολογικός σχεδιασμός είναι ένας άλλος τομέας που επιδέχεται καινοτομία. Οι προγραμματιστές θα πρέπει να δώσουν προτεραιότητα στη δημιουργία διεπαφών φιλικών προς τους ηλικιωμένους, ενσωματώνοντας μεγαλύτερες γραμματοσειρές, φωνητικές εντολές και έξυπνη διάταξη. Εταιρείες όπως η Apple και η Samsung προσφέρουν ήδη χαρακτηριστικά προσβασιμότητας, όπως φωνητικούς βοηθούς και μεγέθυνση οθόνης, αλλά υπάρχει περιθώριο για περαιτέρω καινοτομία με στόχο ειδικά τους ηλικιωμένους χρήστες.
Η διαγενεακή υποστήριξη διαδραματίζει επίσης ζωτικό ρόλο. Ενθαρρύνοντας τα νεότερα μέλη της οικογένειας να βοηθήσουν τους ηλικιωμένους συγγενείς τους στην εκμάθηση ψηφιακών δεξιοτήτων ενισχύεται η αίσθηση σύνδεσης και αμοιβαίου οφέλους. Τα προγράμματα όπου νέοι με τεχνολογικές γνώσεις συνεργάζονται με ηλικιωμένους έχουν δείξει αξιοσημείωτη επιτυχία στην ενίσχυση της αυτοπεποίθησης και των ικανοτήτων των ηλικιωμένων.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Co-funded by the European Union

DIGI TALIATORS

Οι κυβερνήσεις και οι εταιρείες μπορούν να στηρίξουν περαιτέρω τους ηλικιωμένους προωθώντας πρωτοβουλίες ψηφιακού γραμματισμού και προσφέροντας επιδοτήσεις για συσκευές και υπηρεσίες διαδικτύου. Οι συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα εξασφαλίζουν ότι όλοι οι ηλικιωμένοι συμμετέχουν στον ψηφιακό μετασχηματισμό. Στο πλαίσιο του έργου DIGITALIATORS, έχει αναπτυχθεί εκπαιδευτικό υλικό υψηλής ποιότητας για την ανάπτυξη ικανοτήτων για ηλικιωμένους, σχεδιασμένο ειδικά για την κάλυψη των αναγκών τους όσον αφορά τις ηλεκτρονικές συναλλαγές τους. Το υλικό αυτό εφαρμόζεται πιλοτικά σε μια σειρά εργαστηρίων. Οι ηλικιωμένοι που παρακολουθούν εργαστήρια για τις ψηφιακές δεξιότητες ενδυναμώνονται σε έναν ολοένα και
διαδικτυακό κόσμο. Μαθαίνοντας να χρησιμοποιούν την τεχνολογία για εργασίες όπως οι τραπεζικές συναλλαγές, η πληρωμή φόρων, τα ψώνια και η παραγγελία φαγητού ενισχύουν την ανεξαρτησία, την ευκολία και την ασφάλειά τους. Χάρη σε αυτές τις δεξιότητες εξοικονομούν χρόνο, αποφεύγουν τις περιττές μετακινήσεις και έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες από την άνεση του σπιτιού τους. Επιπλέον, με τον ψηφιακό γραμματισμό διατηρούν ισχυρότερους δεσμούς με τους αγαπημένους τους, δεν αισθάνονται απομονωμένοι και νιώθουν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση κατά την πλοήγηση στα σύγχρονα εργαλεία, εξασφαλίζοντας ότι παραμένουν ενεργά μέλη της σημερινής κοινωνίας.
Το έργο DIGITALIATORS, επομένως, αποτελεί φάρο ελπίδας για τους ηλικιωμένους που αισθάνονται απομονωμένοι και κυριευμένοι από την ψηφιακή τεχνολογία. Με αυτή την καινοτόμο πρωτοβουλία, οι ηλικιωμένοι αυτοί όχι μόνο μαθαίνουν να χρησιμοποιούν ψηφιακά εργαλεία, αλλά αποκτούν ακόμη αυτοπεποίθηση ως προς την ικανότητά τους να προσαρμόζονται και να συμμετέχουν ενεργά στην ψηφιακή εποχή. Το έργο, εκτός του ότι διαγράφει την πορεία προς έναν νέο ψηφιακό κόσμο για τους ηλικιωμένους, αποδεικνύει επίσης ότι η συνεχής μάθηση και η υποστήριξη της κοινότητας μπορούν να μεταμορφώσουν τις ζωές και να χτίσουν γέφυρες μεταξύ των γενεών. Με κάθε μάθημα που ολοκληρώνεται και με κάθε νέα ψηφιακή δεξιότητα που αποκτάται, αυτοί οι ηλικιωμένοι γίνονται οι θεμέλιοι λίθοι μιας κοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς και με μεγαλύτερη διασύνδεση.

Ομάδα εταίρων του έργου DIGITALIATORS: E-academy (Βουλγαρία (επικεφαλής έργου), IDEC S.A., European Digital Learning Network ETS - Dlearn, Emphasys Centre (Ελλάδα), Agentia pentru Dezvoltare Regionala Nord-Est (Ρουμανία), UPI - ljudska univerza Žalec. Για περισσότερες πληροφορίες μεταβείτε εδώ: https://digitaliators.eu/ .

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.